

Climatul pentru mediul de afaceri asigurat de 9 orase mari din Romania-analiza Bancii Mondiale.

12 noiembrie, 2024

Climatul de afaceri din nouă mari orașe din România prezintă diferențe semnificative la patru capitole importante:

amplasarea afacerilor, serviciile de utilități, soluționarea disputelor și insolvența afacerilor, reiese dintr-o [analiză](#) a Băncii Mondiale. Singurul domeniu uniform este intrarea în afaceri.

“Această variabilitate evidențiază importanța considerării contextelor locale atunci când se dezvoltă politici și sisteme de sprijin pentru antreprenori”, subliniază experții.

Analiza B-READY a Băncii Mondiale a acoperit nouă orașe din România: **Brașov** (Centru), **București** (București-Ilfov), **Cluj-Napoca**, **Oradea** (Nord-Vest), **Constanța** (Sud-Est), **Craiova** (Sud-Vest Oltenia), **Iași** (Nord-Est), **Ploiești** (Sud Muntenia) și **Timișoara** (Vest).

Climatul de afaceri a fost evaluat în funcție de cinci categorii:

Intrarea în Afaceri, Amplasarea Afacerilor, Servicii de Utilități, Soluționarea Disputelor și Insolvența Afacerilor.

[**\(DOCUMENT: Consultați aici Studiul "Subnational B-READY in Romania 2024"\)**](#)

Oradea, pe primul loc la 3 din 5 capitole

Niciun oraș nu s-a remarcat în toate domeniile, deși **Oradea s-a evidențiat ca fiind cel mai performant în trei dintre ele**: amplasarea afacerilor (80,6), soluționarea disputelor (75,5) și insolvența afacerilor (71,8). Craiova s-a clasat pe primul loc la serviciile de utilități (72,9).

Atât Oradea, cât și Craiova au avut o performanță generală solidă, fără a primi un scor sub 66,8 în vreun domeniu. De exemplu, Oradea a obținut scorul de 70 la serviciile de utilități, iar Craiova a obținut 66,8 la insolvența afacerilor.

Rezultate slabe pentru Timișoara și București

Timișoara este singurul oraș care s-a clasat constant în jumătatea inferioară în cele patru domenii analizate unde există variație.

Bucureștiul are cele mai mici scoruri dintre orașe la serviciile de utilități (69,1) și la insolvența afacerilor (58,6).

Cea mai mare diferență de performanță între orașe este înregistrată la insolvența afacerilor, urmată de amplasarea afacerilor. Aceste domenii sunt cele mai problematice în București, pentru insolvența afacerilor, și în Constanța, pentru amplasarea afacerilor, indicând necesitatea unor reforme substanțiale.

În schimb, **diferențele de scoruri sunt relativ mici la serviciile de utilități și nu există variații între orașe la intrarea în afaceri.**

Cum reglementările sunt preponderent naționale, calitatea serviciilor a diferențiat orașele

Nu există variații între orașe în ceea ce privește calitatea reglementărilor (Pilonul I), deoarece majoritatea reglementărilor se aplică la nivel național.

Diferențele de scoruri sunt determinate mai degrabă de calitatea serviciilor publice (Pilonul II) și, în mai mare măsură, de eficiența operațională (Pilonul III), care măsoară în principal timpul și costul suportate de afaceri în interacțiunea cu agențiile publice relevante, reiese din analiza Băncii Mondiale.

▼ Cities	▼ Regulatory Framework	▼ Public Services
Ploiești	82.70	64.17
Constanța	82.70	64.66
Craiova	82.70	64.72
Bucharest	82.70	65.30
Brașov	82.70	65.46
Oradea	82.70	67.78
Iași	82.70	69.45
Timișoara	82.70	70.04
Cluj-Napoca	82.70	71.50

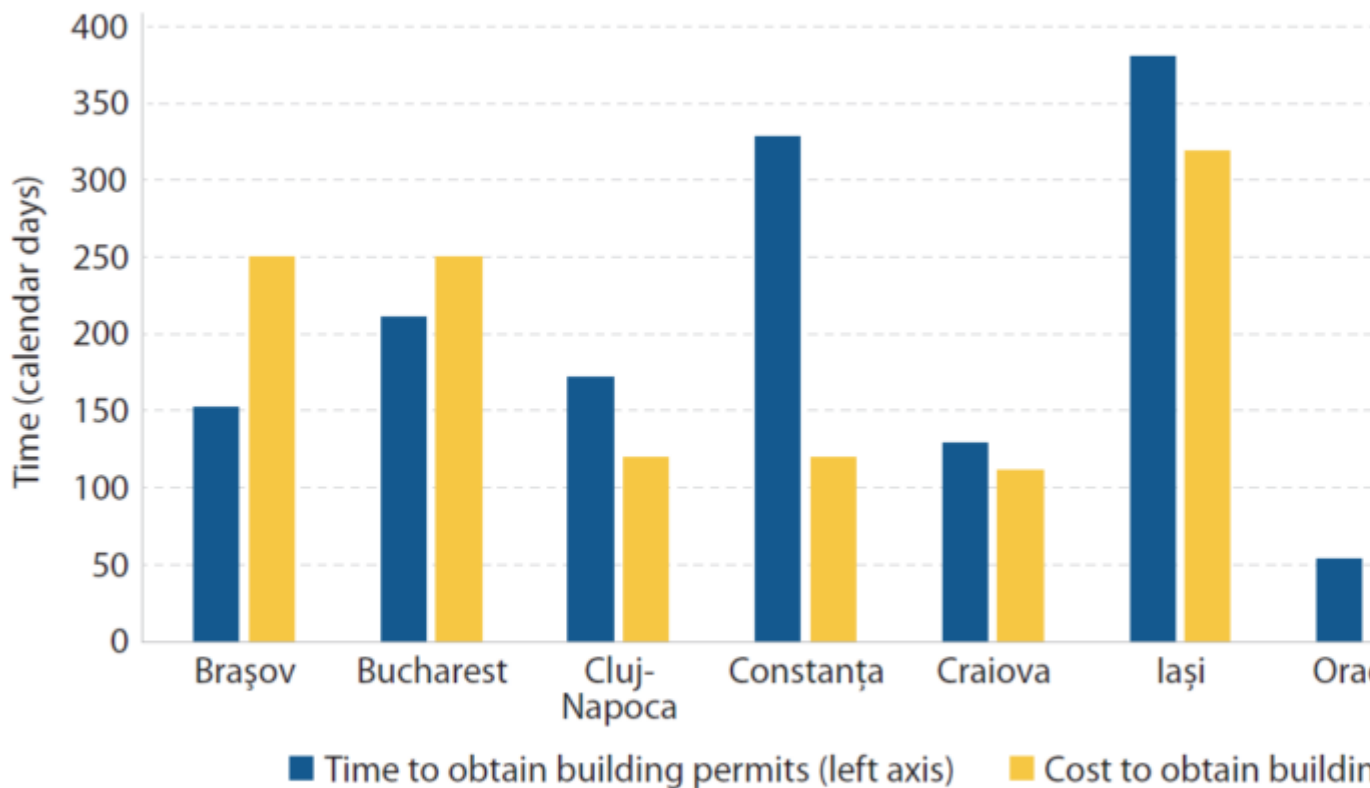
În Oradea, o autorizație de construire se obține în 53 de zile; la Iași în 382 de zile

Furnizarea serviciilor publice pentru afaceri variază între orașele din România. Eficiența **procesului de autorizare a construcțiilor** variază semnificativ între orașele analizate de Banca Mondială.

Oradea are cel mai rapid proces, durând în medie 53 de zile, în timp ce în Iași, obținerea unei autorizații de construire poate dura puțin peste un an, adică 382 de zile.

Costul obținerii unei autorizații de construire variază și el, dezvoltatorii din Iași cheltuind cu aproximativ 12.500 de lei în plus față de cei din Craiova. Aceste diferențe de costuri se datorează în principal aprobărilor suplimentare solicitate de agenții specializate, necesare doar în anumite orașe, cum ar fi Iași.

Figure 11. Time and Cost to Obtain Building Permits, by City

Source: Subnational Business Ready

Note: Romania's 2021 Gross National Income (GNI) per capita is RON 58,911.

**Soluţionarea disputelor comerciale:
Judecătorii din Ploieşti au nevoie de 48 de
zile pentru emiterea hotărârilor după
încheierea audierilor; cei din Timişoara de
100**

Timpul necesar pentru rezolvarea disputelor comerciale variază între oraşe. O variaţie semnificativă se înregistrează în timpul necesar pentru emiterea hotărârilor după încheierea audierilor, judecătorii din Ploieşti şi Oradea necesitând 48, respectiv 50 de zile, în timp ce judecătorii din Timişoara au nevoie de 100 de zile, iar cei din Bucureşti şi Cluj-Napoca de 90 de zile.

La primul termen, procesele durează 19 luni în Brașov, dar doar 12 luni în Oradea, unde judecătorii acceptă depunerea plângerilor inițiale prin email, ceea ce accelerează acest proces, în timp ce judecătorii din Brașov acceptă doar copii pe hârtie. Timpul necesar pentru punerea în aplicare a unei hotărâri este, de asemenea, diferit – 23 de zile în Craiova, comparativ cu 48 de zile în Constanța – din cauza diferențelor în rapiditatea cu care băncile comerciale transferă activele către agenții de executare.

Costurile de litigiu variază de la 5,8% din valoarea cererii în Oradea la 12% în Craiova, fiind determinate în principal de diferențele în onorariile avocatului, care depind de dimensiunea firmei de avocatură, situația financiară a clienților și disponibilitatea avocaților.

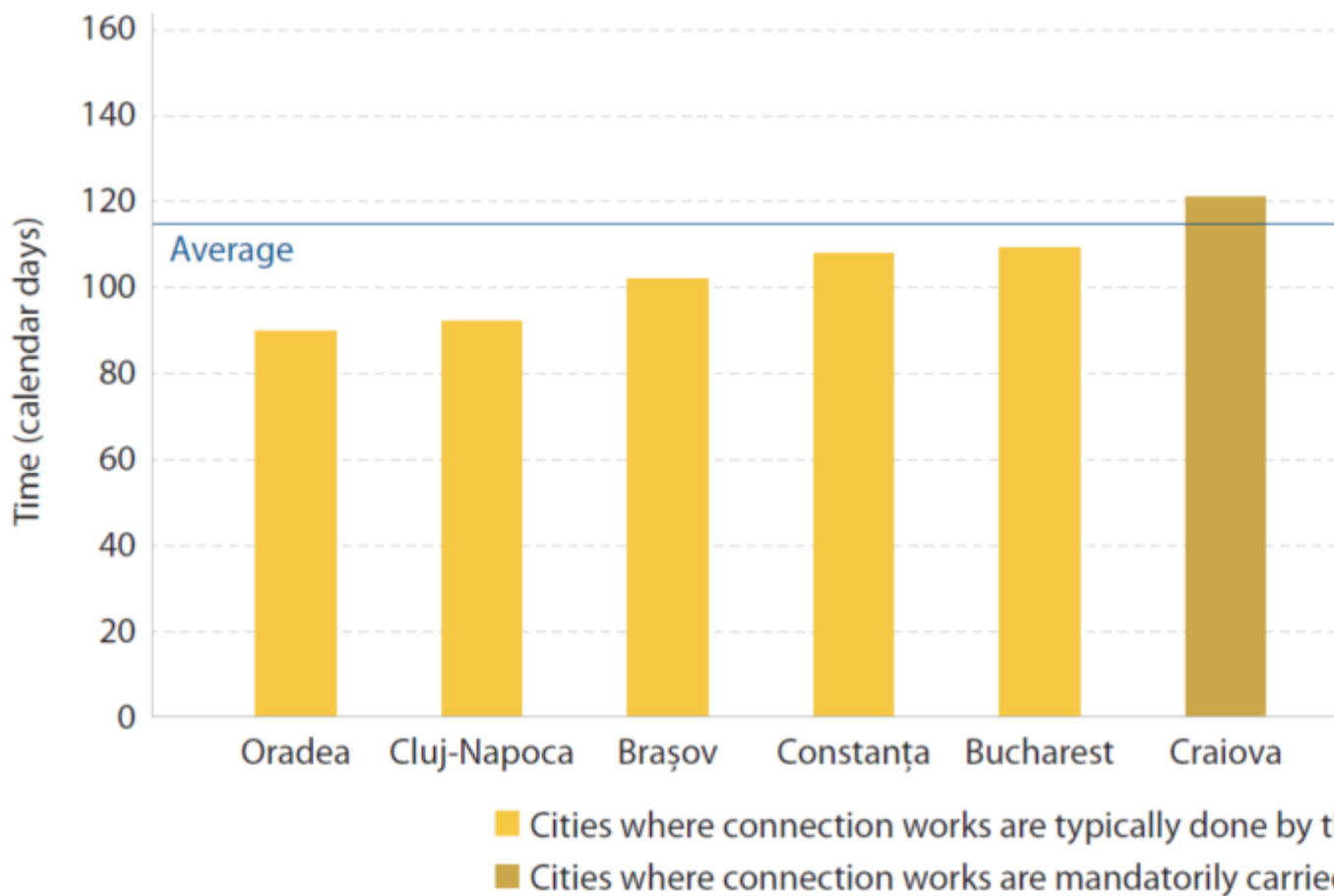
Conectarea la curent electric durează 180 de zile în Craiova, respectiv 317 în București

Eficiența în stabilirea noilor conexiuni la rețeaua electrică variază semnificativ între orașele din România. Procesul este cel mai rapid în Craiova, de aproximativ 180 de zile, și cel mai lent în București, ajungând până la 317 zile. Aceste discrepanțe sunt cauzate în mare măsură de perioadele de așteptare pentru aprobările și permisele de la autoritățile municipale și furnizorii de utilități, precum și pe fondul necesității de a asigura că noile conexiuni îndeplinesc cerințele de [consum](#) fără a suprasolicita rețeaua existentă.

Costurile asociate obținerii unei noi conexiuni la rețeaua electrică variază la rândul lor. În Craiova, costul este cuprins între 148.300 de lei și 450.000 de lei. Costul mai mare este explicat structura învechită a rețelei electrice care nu este adaptată pentru a susține expansiunea rapidă a orașului. În plus, distanța din Craiova între linia principală de distribuție și [consumator](#) este cea mai mare dintre orașele analizate.

Conectarea la **Apă** durează 90 de zile la Oradea cu 90, respectiv 145 de zile la Timișoara.

Figure 14. Average Time to Obtain a Water Connection, by City

Lichidarea unei companii costă de cinci ori mai mult în Bucureşti comparativ cu Oradea

Costul este un factor important care contribuie la diferenţele legate de Insolvenţa Afacerilor. Lichidarea unei companii costă de cinci ori mai mult în Bucureşti comparativ cu Oradea, iar reorganizarea unei companii este de trei ori mai scumpă în Cluj-Napoca decât în Oradea sau Craiova.

Durata procedurilor de insolvenţă variază în întreaga ţară. Iaşi, unde lichidarea durează 36 de luni, are doar patru judecători sindic (specializaţi în insolvenţe), iar instanţa a primit 1.601 dosare de insolvenţă doar în 2023, de două ori mai multe faţă de cele 715 dosare de insolvenţă din Craiova, de exemplu.

Divizia specială a Bucureștiului, compusă doar din judecători sindic, realizează o lichidare în circa 31,5 luni. Cu 13 judecători sindic, Cluj-Napoca are nevoie de 30 de luni pentru o lichidare. Orașe precum Ploiești, unde procedura de lichidare durează 25,5 luni, au depășit treptat lipsurile de personal și au îmbunătățit expertiza judiciară, reducând stocul de dosare judecătorești de la 1.548 în 2019 la 1.119 în 2023.

Instanța din Oradea, în ciuda celor aproape 600 de insolvențe înregistrate în 2023, a simplificat procedurile de lichidare, datorită investițiilor în formarea judecătorilor; procesul de lichidare durează acum 22,5 luni. Brașov, care are o durată a lichidării de 27 de luni datorită metodei eficiente „primul intrat, primul ieșit”, înregistrează o rată bună de soluționare (583 de noi cazuri de insolvență și 582 de cazuri soluționate în 2023).

“Per ansamblu, în România, întârzierile în lichidare sunt adesea cauzate de dificultăți în vânzarea activelor, în timp ce procedurile de reorganizare se confruntă cu provocări precum eșecul de a restructura datoriile și planurile de reorganizare nerealiste”, susțin experții Băncii Mondiale.

Orașele mari, precum București, suportă cele mai mari costuri de lichidare, de 19% din valoarea de piață a companiei insolvente, spre deosebire de Oradea, unde costul este de 3,5%. Costurile de reorganizare în România depășesc costurile de lichidare. În Cluj-Napoca, taxele de reorganizare ajung la 23%.

Despre studiu/ Evaluările s-au bazat pe cele cinci momente din ciclul de viață al unei firme

Evaluările analizei B-READY au fost organizate în jurul a cinci teme care urmează ciclul de viață al unei firme: **Intrarea în Afaceri, Amplasarea Afacerilor, Servicii de Utilități, Soluționarea Disputelor și Insolvența Afacerilor**. În cadrul celor cinci teme, evaluările au inclus și domenii transversale, precum adoptarea tehnologiilor digitale.

Fiecare dintre cele cinci teme se bazează pe **trei piloni: Cadru Regulator, Servicii Publice și Eficiență Operațională**. *Pilonul Cadru Regulator include regulile și reglementările pe care firmele trebuie să le*

urmeze pe măsură ce deschid, operează și închid o afacere. Serviciile Publice se referă atât la facilitățile pe care guvernele le oferă, cât și la instituțiile și infrastructura care permit desfășurarea activităților economice. Eficiența Operațională se referă atât la ușurința de a respecta cadrul regulator, cât și la utilizarea eficientă a serviciilor publice direct relevante pentru firme.

În pilonul Cadru Regulator, **indicatorii** abordează calitatea regulilor și reglementărilor, făcând distincția între cele care contribuie la claritatea, corectitudinea și sustenabilitatea mediului de afaceri și cele care impun restricții inutile asupra activității antreprenoriale. În pilonul [servicii](#) Publice, indicatorii pun accent pe digitalizare, interoperabilitate, transparentă și adecvare, facilitând activitățile economice. În pilonul Eficiență Operațională, indicatorii din cadrul temelor evaluează experiența unei firme în practică în raport cu mediul de afaceri, inclusiv serviciile destinate să ușureze conformitatea cu reglementările.